A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2007. június 7. *

A C-80/06. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunale ordinario di Novara (Olaszország) a Bírósághoz 2006. február 10-én érkezett, 2006. január 5-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi**

és

az **Ecorad Srl**

között,

az **Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento**

* Az eljárás nyelve: olasz.

részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh és P. Lindh (előadó) bírák,

főtanácsnok: V. Trstenjak,
hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. január 25-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi és az Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento képviseletében F. Capelli és M. Ughetta avvocati,

– az Ecorad Srl képviseletében E. Adobati avvocato,

– az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében D. Recchia és D. Lawunmi, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2007. március 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az építési termékek megfelelőségének a 89/106/EGK tanácsi irányelv 20. cikke (2) bekezdése szerinti, az ajtókra, ablakokra, ablaktáblákra, zsaluziákra, kapukra és a hozzájuk tartozó vasalatokra vonatkozó igazolási eljárásáról szóló, 1999. január 25-i 1999/93/EK határozat (HL L 29., 51. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 23. kötet, 223. o.) 2. és 3. cikkének, valamint II. és III. mellékletének értelmezésére, hivatkozhatóságára és érvényességére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi (a továbbiakban: Carp) és az Ecorad Srl (a továbbiakban: Ecorad) közötti peres eljárásban terjesztették elő, amely egy biztonsági fogantyúval ellátott ajtókra vonatkozó adásvételi szerződés teljesítésével volt kapcsolatos.

Jogi háttér

A 89/106/EGK irányelv

3 Az 1993. július 22-i 93/68/EGK tanácsi irányelvvel (HL L 220., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 12. kötet, 173. o.) módosított, az építési termékekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/106/EGK tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 12. o.;

magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 9. kötet, 296. o., a továbbiakban: 89/106 irányelv) célja többek között az építési termékek szabad mozgását gátló akadályok megszüntetése. 1. cikkének (1) bekezdése értelmében ezt az irányelvet kell alkalmazni az építési termékekre, amennyiben az építési munkálatokra vonatkozó, az ugyanezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésében foglalt alapvető követelmények vonatkoznak rájuk.

4 Ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében a tagállamok vélelmezik azon termékek rendeltetésnek megfelelő használatra való alkalmasságát, amelyek alkalmazásával azon építési munkálatok, amelyeknél felhasználásra kerülnek, megfelelnek az alapvető követelményeknek, amennyiben a termékek a CE jelöléssel vannak ellátva. E jelölés azt tanúsítja, hogy az említett termékek megfelelnek – a harmonizált szabványokat átültető – adott nemzeti szabványoknak, valamely európai műszaki engedélynek, illetve harmonizált előírások hiányában a (3) bekezdés szerinti nemzeti műszaki előírásoknak.

5 A 89/106 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok nem akadályozhatják területükön azoknak a termékeknek a szabad mozgását, forgalomba hozatalát és felhasználását, amelyek megfelelnek az irányelv rendelkezéseinek.

6 A 89/106 irányelv 13. cikkének (1) bekezdése szerint a gyártó vagy a gyártó Közösség területén letelepedett meghatalmazottja a felelős annak igazolásáért, hogy a termékek megfelelnek az irányelv 4. cikkében meghatározott műszaki előírásoknak. Ugyanezen cikk (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy azok a termékek, amelyek megfelelőség-igazolás tárgyát képezik, a műszaki előírásoknak való megfelelőség vélelmében részesülnek. A megfelelőséget a III. melléklet szerinti vizsgálatok vagy más bizonyítékok alapján, a műszaki előírásokat követve állapítják meg.

7 A 89/106 irányelv 13. cikkének (3) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(3) Egy termék megfelelőségének igazolása a következőktől függ:

a) a gyártó üzemi gyártásellenőrző rendszerrel rendelkezik-e annak biztosítására, hogy a termelés megfelel a vonatkozó műszaki előírásoknak; vagy

b) a külön vonatkozó műszaki előírásokban meghatározott termékek esetén az üzemi gyártásellenőrző rendszeren túlmenően egy elismert tanúsító szerv is részt vesz-e a gyártásellenőrzés vagy maga a termék értékelésében és felügyeletében.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott eljárások megválasztásának joga adott termékre vagy termékcsaládra vonatkozóan a Bizottságot illeti a 19. cikkben meghatározott bizottsággal való konzultációt követően, a következők szerint:

a) a termék jelentősége az alapvető követelmények, különösen az egészség és biztonság tekintetében;

b) a termék természete;

c) a termék tulajdonságai változékonyságának a használhatóságra való hatása;

d) a termék előállítása során tapasztalható hibaarány;

és a III. mellékletben meghatározottak szerint.

Minden esetben azt az eljárást kell választani, amelyiknek a legkisebb a költségigénye, és emellett megfelel a biztonsági követelményeknek is.

Az ily módon meghatározott eljárást meg kell jelölni a megbízásokban és a műszaki előírásokban, vagy ezek kihirdetésekor."

8 A 89/106 irányelv 14. cikke kimondja, hogy:

„(1) A III. melléklet értelmében az ismertetett eljárások a következő eredménnyel járhatnak:

a) a 13. cikk (3) bekezdésének a) pontja esetében a gyártó vagy a gyártó Közösség területén letelepedett meghatalmazottja kiállít a termékre egy megfelelőségi nyilatkozatot; vagy

b) a 13. cikk (3) bekezdésének b) pontja esetében egy elismert tanúsító szerv megfelelőségi tanúsítványt ad ki, amely a gyártásellenőrzési és műszaki felügyeleti rendszerre vagy magára a termékre vonatkozik.

A megfelelőséget igazoló eljárások részletes szabályait a III. melléklet tartalmazza.

(2) A gyártó megfelelőségi nyilatkozata vagy a megfelelőségi tanúsítvány feljogosítja a gyártót vagy a gyártó Közösség területén letelepedett meghatalmazottját, hogy a megfelelő EK-megfelelőségi jelet tüntesse fel magán a terméken, a terméken levő címkén, a csomagoláson vagy a kereskedelmi kísérőokmányokon. Az EK-jel mintáját és felhasználásának szabályait a megfelelőség igazolásának egyes eljárásai során a III. melléklet tartalmazza."

Az 1999/93 határozat

9 A Bizottság elfogadta az 1999/93 határozatot az ajtókra, ablakokra, ablaktáblákra, zsaluziákra, kapukra és a hozzájuk tartozó vasalatokra vonatkozó megfelelőség-igazolási eljárás pontos meghatározása érdekében.

10 E határozat 1. cikke értelmében az annak I. mellékletében szereplő termékek és termékcsaládok olyan megfelelőség-igazolási eljárás alá tartoznak, amely a gyártó kizárólagos felelőssége melletti üzemi gyártásellenőrzési rendszeren alapul. E határozat 2. cikke úgy rendelkezik, hogy a II. mellékletben foglalt termékek megfelelőségének igazolása nem csupán ezen ellenőrzési rendszeren keresztül történik, hanem egy olyan eljáráson keresztül is, amelyben egy elismert tanúsító szerv részt vesz a gyártás vagy a termékek ellenőrzésének értékelésében és felügyeletében.

11 Az 1999/93 határozat II. melléklete a következő termékekre vonatkozik:

„Ajtók és kapuk (a hozzájuk tartozó vasalatokkal vagy azok nélkül):

– tűz/füst szakaszhatárokon és menekülési útvonalakon való használathoz.

[...]

Ajtókhoz és kapukhoz tartozó vasalatok:

– tűz/füst szakaszhatárokon és menekülési útvonalakon való használathoz".

12 Az 1999/93 határozat 3. cikke úgy rendelkezik, hogy ezen határozat III. mellékletében meghatározott megfelelőség-igazolási eljárást a harmonizált szabványok kidolgozására vonatkozó megbízásban meg kell jelölni. Az említett III. melléklet az Európai Szabványügyi Bizottságot/az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottságot (CEN/Cenelec) bízza meg a vonatkozó harmonizált szabványokban a megfelelőség-igazolási rendszerek kidolgozásával. A tűz/füst szakaszhatárokon és menekülési útvonalakon való használatra szolgáló ajtók, kapuk és hozzájuk tartozó vasalatok esetében az 1999/93 határozat III. melléklete szintén megfelelőség-igazolási eljárás alkalmazását írja elő, valamely, a 89/106 irányelv III. melléklete 2. pontja i) alpontjában foglalt, elismert tanúsító szerv által.

13 Annyi bizonyos, hogy az alapeljárásbeli ügy tényállásának időpontjában még nem létezett harmonizált szabvány a biztonsági fogantyúval ellátható kültéri ajtókra vonatkozóan.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14 2005 áprilisában az Ecorad megrendelte a Carp-tól három biztonsági fogantyúval ellátott kültéri ajtó leszállítását és beszerelését. Közülük az elsőnek a beszerelésekor, 2005 májusában, az Ecorad úgy vélte, hogy a termék nem felel meg a közösségi szabályozásnak, mivel a Carp nem rendelkezik az 1999/93 határozat (vagy „1. sz. igazolási rendszer") által előírt, elismert tanúsító szerv által kiállított megfelelőségi tanúsítvánnyal. Emiatt az Ecorad megtagadta szerződéses kötelezettségeinek teljesítését.

15 A Carp ekkor a Tribunale ordinario di Novara-hoz fordult kárának megtérítése iránt. E peres eljárás keretében az Ecorad arra hivatkozott, hogy az eladott dolog nem felel meg a közösségi szabályozásnak, továbbá arra, hogy e tekintetben a Carp megsértette az 1999/93 határozat rendelkezéseit.

16 Előzetes döntéshozatalra utaló végzésében a Tribunale ordinario di Novara úgy véli, hogy a jogvita eldöntéséhez az 1999/93 határozat értelmezésére van szükség, és a határozat közvetlen alkalmazhatóságát vélelmezve annak érvényességének kérdésére keresi a választ.

17 E körülményekre tekintettel a Tribunale ordinario di Novara akként határozott, hogy az eljárást felfüggeszti és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az 1999/93/EK határozat 2. cikkét, 3. cikkét, II. mellékletét és III. mellékletét akként kell-e értelmezni, hogy az kizárja, hogy biztonsági fogantyúval ellátható

ajtókat olyan piaci szereplők (ajtókészítők- és szerelők) is gyárthassanak, akik nem felelnek meg az 1. sz. megfelelőség-igazolási rendszer által előírt feltételeknek?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén, az 1999/93/EK határozat 2. cikkében, 3. cikkében, II. mellékletében és III. mellékletében foglalt előírások, függetlenül az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) által elfogadott műszaki szabványoktól, jogilag kötelező erővel bírnak-e az említett határozat hatályba lépésének napjától kezdve azon megfelelőség-igazolási eljárás típusára vonatkozóan, amelyet be kell tartaniuk a biztonsági fogantyúval ellátható ajtók gyártóinak (szerelőinek)?

3) Az 1999/93/EK határozat 2. cikkét, 3. cikkét, II. mellékletét és III. mellékletét érvénytelennek kell-e tekinteni, az arányosság elvének megsértése miatt, amennyiben valamennyi gyártó számára előírják az 1. sz. megfelelőség-igazolási eljárás betartását ahhoz, hogy biztonsági fogantyúval ellátott ajtóikon feltüntethessék a CE-jelzést (mivel a CEN feladata a vonatkozó műszaki szabványok elfogadása)?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

18 Az 1999/93 határozat értelmezésére, illetve érvényességére vonatkozó első, illetve harmadik kérdés vizsgálata azt feltételezi, hogy ezt megelőzően a második kérdésre, amellyel a kérdéseket előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy e határozat kötelező joghatásokat keletkeztet-e, igenlő válasz születik. Mindenesetre először azt kell megvizsgálni, hogy erre a határozatra lehet-e hivatkozni magánszemélyek közötti peres eljárásban.

19 E kérdésben a Carp úgy véli, hogy az 1999/93 határozat jelenleg nem keletkeztet kötelező joghatásokat vele szemben, lévén, hogy annak nem ő a címzettje. Az Ecorad ellenben úgy véli, hogy joga van az alapeljárásban a határozatra hivatkozni.

20 E tekintetben, és anélkül, hogy szükséges lenne előzetesen az 1999/93 határozat érvényességét vizsgálni, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely irányelv önmagában nem keletkeztet magánszemélyekre vonatkozó kötelezettséget, következésképpen arra nem is lehet magánszemélyekkel szemben hivatkozni. Mindebből következik, hogy valamely irányelv azon rendelkezésére, amely magánszemélyeket jogosít, vagy rájuk kötelezettséget ró, magánszemélyek egymás közötti jogvitájában önmagában még akkor sem lehet hivatkozni, ha az máskülönben egyértelmű, pontos és feltétel nélküli (lásd Bíróság 152/84. sz. Marshall-ügyben 1986. február 26-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 723. o.] 48. pontját; C-91/92. sz., Faccini Dori ügyben 1994. július 14-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-3325. o.] 20. pontját; C-192/94. sz., El Corte Inglés ügyben 1996. március 7-én hozott ítéletének [EBHT 1996., I-1281. o.] 16. és 17. pontját; C-201/02. sz. Wells-ügyben 2004. január 7-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-723. o.] 56. pontját; és C-397/01–C-403/01. sz., Pfeiffer és társai ügyben 2004. október 5-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-8835. o.] 108. és 109. pontját).

21 Az 1999/93 határozatot a 89/106 irányelv 13. cikkének (4) bekezdése alapján fogadták el, és annak címzettjei a tagállamok. Olyan általános hatályú jogi aktus, amely pontosan meghatározza az ajtókra, ablakokra, ablaktáblákra, zsaluziákra, kapukra és a hozzájuk tartozó vasalatokra vonatkozó megfelelőség igazolási eljárás típusait, és a CEN-t/Cenelec-et bízza meg a vonatkozó harmonizált szabványok tartalmának kidolgozásával, amelyeket aztán az egyes tagállamok szabványügyi testületei kell, hogy átültessenek. Az EK 249. cikknek megfelelően ezért az 1999/93 határozat csak a tagállamokra nézve kötelező, amelyek a 4. cikk értelmében annak egyedüli címzettjei. E körülményekre tekintettel, az előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatot alátámasztó megállapításokat kell *mutatis mutandis* (megfelelően) alkalmazni arra vonatkozóan, hogy valamely magánszeméllyel szemben lehetséges-e az említett határozatra hivatkozni.

22 Ennélfogva a kérdéseket előterjesztő bíróság második kérdését úgy kell megválaszolni, hogy magánszemély nem hivatkozhat valamely szerződéses felelősséggel

kapcsolatos, a közte és egy másik magánszemély között folyó peres eljárásban az 1999/93 határozat 2. és 3. cikkének, valamint II. és III. mellékletének utóbbi által történt megsértésére.

23 E válaszra figyelemmel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első és harmadik kérdést nem szükséges megválaszolni.

A költségekről

24 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdéseket előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Magánszemély nem hivatkozhat valamely szerződéses felelősséggel kapcsolatos, a közte és egy másik magánszemély között folyó peres eljárásban az építési termékek megfelelőségének a 89/106/EGK tanácsi irányelv 20. cikke (2) bekezdése szerinti, az ajtókra, ablakokra, ablaktáblákra, zsaluziákra, kapukra és a hozzájuk tartozó vasalatokra vonatkozó igazolási eljárásáról szóló, 1999. január 25-i 1999/93/EK határozat 2. és 3. cikkének, valamint II. és III. mellékletének utóbbi által történt megsértésére.

Aláírások